

UČNI LIST – UMETNOSTNO BESEDILO

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Datum: _____

Izhodiščno besedilo

Vinko Möderndorfer: KOT V FILMU

»DRAGI MOJI LJUBČKI! Ne morete si misliti, kako žal mi bo, ker se ne bomo videli cela dva meseca!« je rekla učiteljica za slovenščino.

»Nam pa čisto nič,« je rekel Žele.

Nekateri so se zasmeli.

»Željko!« je strogo privzdignila glas učiteljica Grizla ...

Seveda ji ni bilo tako ime, tako so jo imenovali učenci višjih razredov, mi pa smo to kot kakšne umsko zaostale papige ponavljali za njimi. Ime ji je bilo Gizela. Kar je po mojem mnenju zelo lepo ime. Govorilo pa se je, da jo kličejo Grizla zato, ker je nekoč nekega učenca, ker se ni mogel spomniti prvega verza Prešernove Vrbe ... iz samega razočaranja ugriznila v roko. Prepričan sem, da so to čiste izmišljotine. Ne morem si predstavljati, da bi učiteljica Gizela nekoga ugriznila v roko. Ima namreč zelo močno dioptrijo. Njene leče so tako debele, kot da bi imela na očeh dva vrčka za pivo. Mislím, da ji že zaradi kratkovidnosti nikakor ne bi uspelo koga ugrizniti v roko; lahko bi zgrešila roko in ugriznila v klop ali v stol. Poleg tega na vsej šoli ni bolj mile učiteljice, kot je Gizela.

»Željko!« je torej rekla učiteljica, »res da te naslednje leto ne bomo več srečevali na hodnikih naše šole ...«

»Bravo jaz!« je vstal Žele, dvignil roke nad glavo in se kot kakšen bokсар v ringu obrnil na vse strani razreda. Marjanine punce so se muzale. Tudi kakšna Tinina punca si je v nasmehu pogrizla spodnjo ustnico. Pojma nimam, kaj vidijo na Želetu.

»... sem pa prepričana,« je nadaljevala Grizla, tudi jaz si ne morem kaj, da je v mislih ne bi klical tako, »da se bodo ostali učenci z veseljem vrnili v šolske klopi. Kajne, ljubčki moji?« je še dodala in njene kot frnikole debele oči so izza očal živahno pošvrkale po razredu v pričakovanju, da bomo vsi zavriskali kot na kakšni tekmi, ko pade gol. Nihče ni niti muksnil. Vsi smo bili tiho. Šola pač ni najbolj popularna ustanova, v katero bi človek z veseljem pridrvel naravnost z morja. Tudi tisti, ki smo radi hodili v šolo, smo bili tiho. Da ne bi izpadli butci. Kako je to pravzaprav neumno, da včasih zaradi drugih ne povemo svojega mnenja. Mama pravi, naj se kar navadim, da je v odraslem življenju še huje. Ko si odrasel, tako pravi mama, moraš celo govoriti tako, kot drugi mislijo. No, navaditi se bo treba. Odraslosti se ne bo dalo izogniti.

»Še slab teden,« je nadaljevala učiteljica, »in poslovili se bomo.«

Nekateri v razredu so veselo zaploskali. Jaz in Marko nisva. Pero in Jole sta vstala in se začela poslavljati: »No, pa čao! Gremo, gremo! Pa fino se imejte! In starše pozdravite! In tete in strice in sosede ...« sta se pačila.

»Peter, Joško ...« je strogo vzkliknila učiteljica.

Razred se je zasmel.

(Odlomek.)

(Vinko Möderndorfer, Kot v filmu, Mladinska knjiga 2013, str. 68–69.)

NALOGE – RAZUMEVANJE BESEDILA

1. Kaj je izhodiščno besedilo? Obkroži pravilni odgovor.

A pesem B odlomek iz pripovednega besedila C navodilo Č opis osebe

1 a. Svojo izbiro utemelji z enim podatkom iz besedila.

2. Kje in kdaj se dogaja odlomek? Odgovori v povedi.

3. Kdo pripoveduje dogajanje? Obkroži in dopolni.

A učiteljica Gizela B Žele C eden od učencev Č mama

To vem, ker:

4. O čem predvsem govori odlomek? Obkroži.

A O vzdušju v razredu ob koncu šolskega leta.

B O šolskem tekmovanju v recitiranju.

C O prvem šolskem dnevu po počitnicah.

Č O prepiru med učiteljico in ravnateljem.

5. Kaj učiteljica Gizela pove učencem na začetku odlomka?

6. Zakaj so učenci učiteljico Gizelo klicali Grizla? Pojasni s svojimi besedami.

7. Ali pripovedovalec verjame govorici o učiteljičinem ugrizu? Utemelji.

8. Razvrsti dogodke v pravilno zaporedje. Na črtice napiši številke od 1 do 4.

___ Učiteljica pove, da se bodo kmalu poslovili.

___ Žele dvigne roke kot boksar.

___ Učenci se zasmehajo.

___ Pripovedovalec razmišlja, zakaj so vsi tiho.

___ Pero in Jole se začneta šaljivo poslavljati.

___ Učiteljica strogo vzklikne: »Peter, Joško ...«

KNJIŽEVNE OSEBE IN ODNOSI

9. V preglednico vpiši podatke o književnih osebah.

Oseba	Kaj izvemo o njej/njem?	Podatek iz besedila
učiteljica Gizela		
Žele/Željko		
pripovedovalec		
mama		

10. Kako Žele doseže pozornost v razredu? Napiši dva primera iz besedila.

11. Kaj pomeni poved: »Vsi smo bili tiho. Da ne bi izpadli butci.«?

12. Kakšen odnos ima pripovedovalec do šole? Svojo trditev utemelji.

13. Kaj mama pove pripovedovalcu o odraslem življenju?

14. Primerjaj Želeta in pripovedovalca. V čem sta si različna?

JEZIK, SLOG IN HUMOR

15. Razloži pomen izrazov iz besedila.

Izraz	Pomen
muzale so se	
ni niti muksnil	
pošvrkale po razredu	
pačila sta se	

16. Iz besedila izpiši dve primerjavi, ki sta te nasmeljali ali presenetili.

17. Pripovedovalec uporablja humor. Kateri del odlomka se ti zdi najbolj humoren? Pojasni.

18. Prepiši poved v premi govor. Dodaj ustrezna ločila.

Učiteljica je rekla da se bodo ostali učenci z veseljem vrnili v šolske klopi.

Tvoja poved:

19. V povedi »Nekateri v razredu so veselo zaploskali« podčrtaj glagol in izpiši samostalnik.

20. Izberi en izraz iz odlomka, ki kaže na humor, in razloži svojo izbiro.
